

ИСКРЕНОСТ И ЊЕН ЗНАЧАЈ

[Српски – Serbian – صربي]

Ахмед Ферид

Ревизија и обрада:

Ирфан Клица

Амра Дацић

Љубица Јовановић

Фејзо Радончић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿ حقيقة النية وفضلها ﴾

« باللغة الصربية »

أحمد فريد

مراجعة :

عرفان كليتسا

عمرة دانسيث

يوفانوفيتس ليوبيتسا

فيزو رادونشيش

2015 - 1436

IslamHouse.com

СМИСАО НАМЕРЕ

Смисао намере, ни у ком случају, није да неко својим језиком само механички изговори: "ја одлучих", него дубоки осећај који у срце навире из Божијег надахнућа, што је - у зависности од случаја до случаја и од једне до друге особе - некеме лакше, а некеме теже постићи. Ономе у чијем срцу преовладава осећај вере - зато што је у основи, а отуда и појединостима, наклоњен добру - у највише случајева, неће бити тешко да своју намеру усмери на добра дела, док ће ономе чије је срце склоно овосветским уживањима бити крајње тешко да своје намере усмери на добро, чак и у темељним, а да не говоримо о споредним питањима.

Од Омера се преноси да је Божији Посланик, мир над њим, рекао: **"Дела се вреднују према намери. Свакоме припада оно што је наумио. Ко хиџру¹ (ко се исели) ради Бога и Његовог**

¹ Пресељење, иселење због опасности и немогућности практиковања вере.

Посланика учини, хиџра му је ради Бога и Његовог Посланика, а ко хиџру учини ради овосветских добара које ће стећи или жене коју ће оженити, хиџра му је због чега ју је учинио.

Од Шафије се, Бог му се смиловао, преноси да је рекао: "Посланикове, мир над њим, речи: 'Дела се вреднују према намери' значе да је примање добрих дела, учињених по узору на Посланикову праксу, условљено и са претходном добром намером. У том смислу Божији Посланик, мир над њим, је другом приликом рекао: **'Дела се вреднују према њиховим завршетцима.'** Ово је једно од општепознатих правила у Исламу. Посланикове, нека је над њим спас и мир, речи: 'Свакоме припада оно што је наумио.' нису понављање претходног правила, већ његово постављање новог да је награда за учињено добро дело адекватна степену ваљаности намере и уложеног труда. Његове речи: 'Ко хиџру учини ради Бога и Његова Посланика, хиџра му је ради Бога и Његовог Посланика, а ко хиџру учини ради овосветских добара које ће стећи или жене коју ће оженити, хиџра му је због чега ју је учинио.' Овако је Божији Посланик, мир над њим, описао дела која по својој вањској форми могу имати једнак изглед, а по суштини варирати од ваљаности до неваљаности. Да

би срцима и језицима омилио спомињање Узвишеног Бога и Његова Посланика, Веровесник, мир над њим, је, у првом делу говора о хиџри, дословно два пута споменуо Бога и Његовог Посланика, како би и на тај начин указао на величанственост намере и дела које из такве намере произилази, док их у другом делу говора, из презира према делу које произилази из неискрене намере, уопште није хтео споменути ни мешати са таквим намерама."

Међутим, суштину непокорности према Узвишеном Богу и Његовом Посланику, мир над њим, не мења, чак, ни добронамерност. Зато незналица Посланикових речи: "Дела се вреднују према намери" не сме криво разумети и помислити да чин непокорности може постати чином покорности по намери. Према томе, Посланикове, нека је над њим спас и мир, речи "Дела се вреднују према намери" односе се само на она дела која су у оквиру покорности и дозвољеног а никако и на оне који се третирају као непокорност, јер се и чин покорности са злонамером може претворити у чин непокорности. Ово је зато што спајање чина непокорности са злом намером, непокорност чини још тежим и опаснијим грехом, за разлику од чина покорности у чијем предуслову ваљаности, у основи, лежи

добронамерност. Основни смисао ваљане намере је, дакле, да се њоме жели изразити служење само Богу, будући да би чин покорности - уколико би се њиме желела постићи уображеност, аутоматски постао чином непокорности. Зато свако добро дело постаје још боље све што више иза њега стоји добрих намера. Што се тиче дозвољених дела, она - да би постала добрим делима којима се постиже Божија милост и високи степени - морају бити попраћена и добром намером, или намерама.

ЗНАЧАЈ НАМЕРЕ

Узвишени Бог каже:

Буди чврсто уз оне који се Господару своме моле ујутро и навечер у жељи да наклоност Његову заслуже! (Кур'ан, поглавље Пећина, 28)

Овде се под жељом мисли на намеру. Енес б. Малик преноси да је Божији Посланик, нека је над њим спас и мир, када је кренуо у поход на Тебук, рекао: **"У Медини има таквих људи да ми нећемо**

никакву долину превалити, нити ступити на какво место које ће невернике наљутити, нити какав прилог дати или какву невољу од непријатеља претрпети, а да они, иако су у Медини, неће са нама бити." - Како то Божији Посланиче, кад нису са нама? - упитали су, па им је одговорио: "Они имају (оправдан) разлог што су изостали." Из хадиса се разуме да ће и они који су остали у Медини, због своје добре намере, имати удела у награди.

Неко је, од честитих предака, у том смислу рекао: "Колико је само, наизглед малих дела, по својој намери велико и колико је само, наизглед великих дела, по својој намери, мало!"

Јахја б. Кесир је рекао: "Обратите пажњу на намеру, јер је она делотворнија и од самог дела!"

Неко је други рекао: "Трговина намерама је трговина учених људи" желећи тиме рећи да учени људи најбоље знају како се саобраћа са Увишеним Богом и стиче најуноснија добит. У чинима покорности то се постиже тако што се једном те истом делу приступи са вишеструким лепим намерама, нпр. да се при одласку у џамију намерава посетити Божија кућа, обавити групна молитва која

је двадесет и седам пута вреднија од молитве обављене појединачно, чути савет од учених људи и упутити другог на добро, а одвратити од онога што не ваља, будући да ни сама џамија није поштеђена незналица које не знају ни молитву, а камоли шта друго, обавити како ваља. Поред наведеног, истовремено се може имати намера да се помогне брат у вери и за то заслужену награду задржати за онај свет, па, од стида од Узвишеног Бога и страхопоштовања према Њему, чврсто одлучити да ћемо убудуће престати са чињењем евентуалних греха. Према томе, нема ниједног чина покорности, а да у себи не може имати више лепих намера.

Што се тиче дозвољених чинова, за њих се може рећи да нема ниједног, а да уз претходну ваљану, једну или више намера, неће бити уписан у добро дело. У том смислу, неко је рекао: "Ја и кад сам у сну, рачунам на награду, као и кад сам будан." Други је, саветујући своје пријатеље, рекао: "Не чините ништа без претходне лепе намере!"

Укратко, и дозвољена дела, уколико се чине са лепом намером, ономе ко их чини могу бити уписана у добра дела. Тако је нпр. коришћење лепих мириса, ради уживања у њима, дозвољено. Међутим, уколико

се, при коришћењу мириса, има и намера угледања на Божијег Посланика, нека је над њим спас и мир, то постаје добро дело. У супротном, уколико се тиме жели удварати женама - туђинкама и пленити њихова срца, или хвалисати се и показивати изобиље, онда то прелази у чин непокорности. То значи да дозвољене ствари са лепом намером постају добра, а са лошом намером лоша дела.